

SEBASTIÀ CONGOST

Sala Oberta
Museu Comarcal de la Garrotxa

Del 5 de setembre al 26 d'octubre de 2008

imatge del pintor

Presentació

Un any més, amb l'arribada de les Festes del Tura, els olotins tenim la oportunitat de gaudir de la nostra ciutat, de trobar-nos en els molts actes festius i culturals d'aquestes dates.

Aquest any, el Museu Comarcal ens ofereix una exposició esperada i desitjada per a tots aquells que gaudeixen i estimen la pintura de la nostra comarca.

Dins el cicle la generació del mig, i ja en la seva sisena edició, aquest 2008 tenim l'oportunitat de veure una exposició antològica de l'artista olotí Sebastià Congost.

Després de poder repassar les obres de Rafael Griera, Joan Ferrés, Clapera Mayà, Jordi Farjas i Miquel Duran, arribem a un artista format a l'Escola de Belles Arts abans de la Guerra i molt present després d'aquesta en la vida cultural de la nostra ciutat.

És molt freqüent trobar obra d'aquest artista a casa d'aquells que estimen la pintura olotina, i és que en Sebastià ha sabut plasmar la quotidianitat de la nostra ciutat des d'una òptica colorista i optimista.

Les temàtiques que ha tractat en Sebastià Congost han afegit singularitat a la seva obra, els campaments gitanos i els cavalls en una primera època i últimament el mercat d'Olot, com a important punt de trobada setmanal que li ha permès treballar la figura humana i les multituds.

Sebastià Congost, malauradament, ha deixat de pintar ja fa uns anys per problemes de salut, però tot i així la seva obra és visible i perdura en els cercles artístics de la nostra ciutat.

Aquesta exposició antològica és un merescut reconeixement del Museu Comarcal de la Garrotxa i de tota la ciutat d'Olot a en Sebastià Congost, un artista que ha viscut i gaudit amb la pintura. Esperem que tots i totes puguem redescobrir el seu treball.

Lluís Sacrest i Villegas
Alcalde d'Olot

PINTURA I REALITAT

Sebastià Congost i Pla, quan té vuit anys – va néixer a Olot el setembre del 1919 – ingressa a l'Escola d'arts i oficis de la ciutat per sentir la satisfacció personal de poder manejar llapis i pintura sense que els altres li facin el retret de ninotaire; aleshores s'adona que dedicar-se a aquella activitat - que més té a veure amb els impulsos naturals que amb les obligacions familiars o socials - a la vila i entorns d'Olot implica una responsabilitat afegida molt gran. La seva vila nadiua a més de tenir una escola de Belles Arts, encara que designada d'arts menors – les necessàries per fer front a les exigències i pràctiques vitals quotidianes -, té ja ben implantat socialment una tradició de pintors paisatgistes. Pintors que un moment donat se singularitzaren i marcaren un estil propi, nascut de la terra i de les inquietuds tradicionals familiars i religioses dels seus habitants. El tret plàstic que els caracteritzava potser era el pleinairisme, una pintura que ha de tenir la seva base a la naturalesa i no als principis i preceptes del taller o de l'escola; aquest naturalisme no podia ser mostrat en la indiferència d'una societat sense preocupacions de cap tipus – l'art com a plaer sensual i diversió de l'esperit -, ni tampoc ple de càrregues de consciència i culpabilitat social – el naturalisme de Courbet -; en tot cas havia de reunir aquests dos factors ben engalzats, accentuant tanmateix el naturalisme des de la vessant dels sentiments familiars i religiosos expandits al bell mig d'un medi rural i menestral amb resignació, acceptació i, en definitiva, joia per tenir una bona oportunitat d'esperar l'anhelat premi final de la vida en un paisatge i ambient que és més acollidor que agressiu.

Tampoc podien tenir un concepte de la pintura des d'un plantejament científic, com l'impressionisme, i creure que la realitat dels colors de les coses que els envoltaven no era res més que una vibració lluminosa feta efectiva per l'existència d'un colors físics i químics bàsics i de les seves combinatòries complementaries. L'impressionisme els podia semblar perfectament contra natura perquè la realitat, el món, es mostra – als paratges d'Olot més que en cap altra lloc – amb una coloració contundent, efectiva, pròpia, encara que sigui canviant i adequada a les diferents hores del dia, però coloració que és aquella i no una altra que, a

Olot, té la brillantor i precisió humida i sensual del goig que mereix a aquest món nostre cada cosa que hi ha. Anys després ho exaltaria Maragall al Cant Espiritual.

Això ho respirava aquell noieta que entra a l'escola d'arts menors no per fer de fuster ni de manyà, ni tampoc per enlluir parets i façanes o preparar els tints per a les teles o els colors a afegir a les figuretes de pessebre i dels sants per a les esglésies o, tot plegat, muntar diorames – que de tot arribarà a fer per subsistir o, si més no, no allunyar-se massa d'una activitat que de prop o de lluny tingui a veure amb una certa sensibilitat i gust per fer les coses.

Ell mateix, però també els mestres que hi ha a l'escola, no el desorienten massa i va adonant-se que la pintura, tenir el mester de pintar, és quelcom molt seriós i responsable. Conforme passaven els anys no li devia passar desapercebut, o li devien comunicar els amics o professors mateixos, que a Olot també hi havia inquietuds teòriques sobre l'art, com les que exposava per escrit el que era també pintor i exercia de crític d'art, en J. M. Mir Mas de Xexàs. Aquests comentaris o realitat intel·lectual d'una problemàtica estricta sobre l'art, si bé no li eren necessaris al seu temperament nat de pintor tanmateix devien advertir-lo i orientar ver una manera diferent de veure i entendre plàsticament l'entorn. Tot això ho veuria confirmat quan l'any 1934 la Generalitat de Catalunya establiria a Olot una Escola Superior de Paisatge, expressió d'una manera culta d'entendre la preparació i la presència social de les arts. No cal dir que en Sebastià Congost hi entrà i aviat participà en diferents activitats i exhibicions de la seva obra. No hem de comentar aquí el que poguessin ensenyar-li l'Iu Pascual, en Francesc Labarta, en Pere Créixems, en Xavier Nogués o n'Emili Bosch Roger. Cadascú té les seves maneres de fer que, en aquells temps tanmateix ja no eren calcades ni de concepte ni de procediment de les de la vella Escola d'Olot; però eren les que eren i tenien alguns principis que podrien ajudar el jove pintor a encertar el que més convenia a la seva manera natural i predisposició per a la pintura.

Com ja hem indicat Sebastià Congost pintà i dibuixà tota la vida però sembla que la dedicació plena i única no començà fins els anys setanta. Les coordenades entorn a les quals organitzà el seu espai plàstic foren: fer-ho sempre, mentre fos possible, a l'aire lliure (és la realitat la que determina les meves emocions, condicionant fins i tot els meus sentiments); en conseqüència, observar l'entorn (les lliçons de Labarta – i les dels clàssics olotins - acabaren imposant-se) i, tot seguit, procedir-ne a l'estudi previ per mitjà d'uns dibuixos, que de cap manera significaven el resultat de l'obra pictòrica sinó que només l'apuntaven, cridaven l'atenció sobre quins eren els condicionants de la realitat que, a mi, m'interessaven i que, al moment de pintar, m'obligarien o no a uns determinats ordenaments estètics de la pintura perquè només sorgís aquell aspecte que era el que em complaïa i m'impulsava a fer l'obra, que només era a mi que devia pictòricament complaure; el que importava eren les línies i les taques que poguessin esdevenir objectes per al meu enteniment, l'únic judici sensible vàlid, objectiu de tota operació estètica.

Per assolir tot això calia ser un pintor de la llum (atrapar la llum), potser un constructor de realitats a partir de les llums i de les ombres; situació que implica un diàleg òptic i cromàtic entre la realitat i la llum que hi incideix i no pas limitar-se a copiar aquests efectes.

Així, l'obra realitzada no necessita de la realitat per ser vàlida [ja no es tracta doncs d'un realisme] perquè és ella mateixa, l'obra, la que crea la realitat. Arribats aquí cal pensar que quan Cézanne parlava de l'essencial que és el subjecte, el tema, a l'obra pictòrica, potser volia dir això: que la temàtica constituïa el nervi del quadre, el que hi era representat esdevenia el sentit de l'obra, la justificació de la pintura, no la realitat objectiva [el que val estèticament són les pintures fetes a propòsit de la Sainte Victoire, no la muntanya; és allò de que quan algú senyala amb el dit un estel, el toix mira el dit.

[Fent més punta a la qüestió que acabem de manifestar, potser quan ens referim a l'Escola d'Olot el que hi hauríem de veure és que creava una realitat espiritual, la de l'època i la seva

circumstància, que quedava concretada en les seves pintures, que de cap manera eren les anècdotes plasmades. Pensi's una mica en com treballaria poc temps després Gaudí.]

Molí, comentarista d'art contemporani del pintor parla, referint-se a l'obra de Congost, "d'un afany evolucionista que l'allunya en la forma" de l'origen; podríem interpretar que la còpia de la realitat no és l'objectiu del pintor sinó que, en tot cas, la realitat seria l'impuls per arribar a altres objectius.

Si observem els colors de l'obra de Congost verifiquem que hi són sobris o distants respecte de l'objectivitat. Crec que és perquè el quadre esdevé una problemàtica formal interna. És potser per això que li agrada enfrontar-se amb les qüestions estètiques i formalistes que genera una plàstica dels hàbits perceptius de la perspectiva visual [no de la perspectiva geomètrica, que deixa de banda] i li plau plantejar-s'ho i intentar resoldre-ho tant pel que fa a les distàncies internes i a les dimensions comparades dins del mateix pla plàstic com pel que la composició pugui afectar els colors. En moltes de les seves obres, quan hi intervenen figures vives, la problemàtica esdevé palesa i converteix les obres, precisament en aquests trams, en dures i conflictives d'estructura i equilibri.

Comptat i debatut, tanmateix Sebastià Congost ens obliga a considerar la seva obra com un goig per ella mateixa i, conseqüentment, planteja una revisió dels conceptes amb els que fins ara vèiem les que determinaren l'Escola Olotina, on un pretès realisme naturalista s'hauria d'esfumar a benefici de l'estricta plaer per la pintura. Aquesta és la lliçó que ens facilita: en primer terme i abans de tot pintura, color.

Arnau Puig

Autoretrat. Oli sobre tela, s/d. 22 x 16,5 cm

Militars. Llapis sobre paper, s/d. 25,5 x 32 cm

Quimet. Oli sobre tela, 1943. 22 x 16,5 cm

Retrat del germà de l'artista. En Quimet dormint assegut en una cadira. Llapis sobre paper, 1942. 28,5 x 22 cm

Parella de comedians.
Tinta color sobre paper, s/d. 21,7 x 18 cm

Gitanos. Oli sobre tela, 1940. 62 x 46 cm

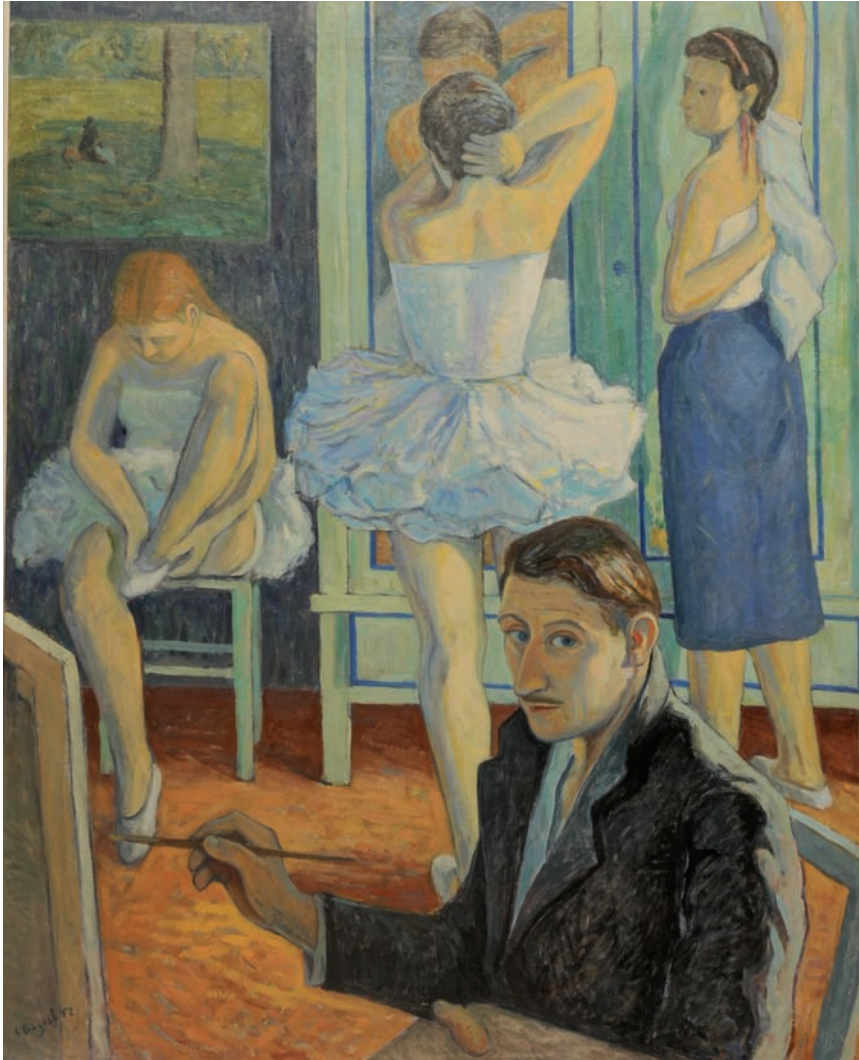

Cavalls. Oli sobre tela, s/d. 92 x 73 cm

Paisatge. Oli sobre tela, 1946. 89 x 71 cm

Autoretrat. Oli sobre tela, 1952. 99 x 81 cm

Cavalls. Oli sobre tela, s/d. 55 x 38 cm

Fira. Oli sobre tela, s/d. 55 x 46 cm

Primavera, Pont de Sant Roc. Oli sobre tela, 1975. 65 x 54 cm

Poble d'en Bas. Oli sobre tela, s/d. 46 x 38 cm

La tanca. Oli sobre tela, 1976. 92 x 73 cm

Lombra. Oli sobre tela, s/d. 92 x 73 cm

Tramuntana, Port de la Selva. Oli sobre tela, 1977. 92 x 73 cm

Barques, Port de la Selva. Oli sobre tela, s/d. 65 x 54 cm

Solell de tardor. Oli sobre tela, 1986. 65 x 54 cm

Solell primavera 1980. Oli sobre tela, 1980. 92 x 73 cm

Noia en el balcó. Oli sobre tela, s/d. 92 x 73 cm

El mercat d'Olot. Oli sobre tela, 1990. 81 x 65 cm

Mercat de tardor. Oli sobre tela, 1991. 55 x 46 cm

Mercat. Oli sobre tela, 1998. 73 x 60 cm

Cronologia

Sebastià Congost neix a Olot el 5 de setembre de 1919.

Als vuit anys ingressa a l'Escola de Belles Arts sota el mestratge de Martí Casadevall, Melcior Domenge i lu Pascual.

El 1934, any de creació de l'Escola Superior de Paisatge d'Olot, entra a estudiar-hi. Dels quinze als divuit anys resta a l'Escola sota la direcció i magisteri d'lu Pascual.

Els professors d'aquesta Escola eren els pintors Francesc Labarta, Pere Creixams, Xavier Nogués i Emili Bosch Roger.

L'any 1938 va a la guerra.

A partir de 1940 Sebastià Congost pren part de nombroses exposicions individuals a Catalunya, Espanya i França.

L'any 1970 exposa a València i Alacant.

Per rigorosa invitació participà amb dos dibuixos a l'homenatge que rep Picasso a Vallauris (França) el 1971.

Ha exposat en nombroses sales d'Olot, com la Sala Armengol (1970), a la Galeria a la Galeria Les Voltes (1974 – 1979), a la Sala Sant Jordi de Girona (1977), a la Sala Rhodas de Figueres (1978), a la Sala Ramon Casas de Barcelona, a la Sala Sant Lluç, a la Galeria Quatre Cantons (1982) i a la Sala Vayreda (1985, 1987 i 1988), entre moltes d'altres.

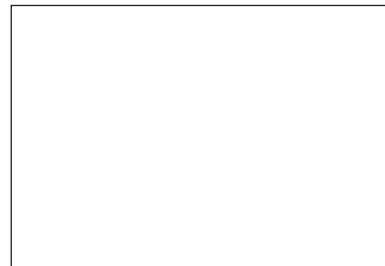
La seva trajectòria es va veure recompensada amb el Primer Premi de pintura en el VI Concurs Provincial de Girona al 1961, amb la participació en les biennals de Saragossa, Sevilla i Valdepenyes i amb la participació durant 4 anys consecutius a la Mostra Provincial d'Art a Girona, a la Fontana d'Or.

Participa en moltes col·lectives a Figueres, Girona, Olot i Barcelona.

Juntament amb el pintor M. Duran i l'escultor J. Palomer, l'any 1961, participen a l'exposició anomenada "Centre d'iniciatives" a Céret, França. Aquests mateixos artistes exposaran, més endavant, a Vic, Ripoll i Badalona.

Sebastià Congost exposa també en col·lectives a l'Hotel de la Ville de Mèze (França 1971), a la Galeria d'Art Compte Jofre (Ripoll 1980) i a la col·lectiva 23 artistes olotins, a la Sala Vayreda de Barcelona.

Té obra al Museu Comarcal de la Garrotxa i al Museu de Sant Pol de Mar.

FALTA FOTO I PEU

FALTA FOTO I PEU

FALTA FOTO I PEU

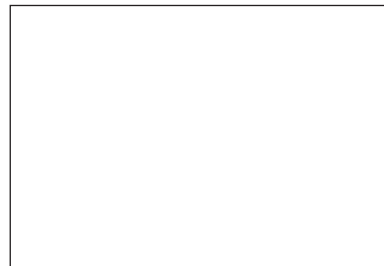
Bibliografia

Està inclòs, per citar-ne alguns, dins els llibres "*Decatrilogia plàstica*" , "*Olot Art*" i "*Olot au de tardor*" de Domènec Moli, "*Olot en les arts i en les lletres*" de Ramon Grabulosa, "*80 artistes dels anys 80*" amb textos de varis autos com Moli, Cuèllar, Casulà, entre d'altres.

La Sala Vayreda d'Olot li edità un catàleg, "*Sebastià Congost*", a càrrec del crític d'art Fernando Gutiérrez.

Col·laborà amb nombroses il·lustracions a la revista "*Pyrene*", de la qual va prendre part del seu equip de redacció.

També trobem referències d'ell a revistes com "*Olot Mision*", o "*440 metres a nivell del mar*".

FALTA FOTO I PEU

FALTA FOTO I PEU

FALTA FOTO I PEU

Silueta de cavall i genet. Tinta sobre paper, s/d. 8 x 10,7 cm